

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

Åbent brev til

Regeringen og forligspartierne bag forsvarsforliget
Forsvarsministeren og Folketingets forsvarsordførere
Kulturministeren og Folketingets kulturordførere

19. januar 2024
(25.08.24)

Prioriter høj kvalitet i forswarets bygninger!

Når Danmark investerer i forsvaret, herunder store investeringer i forswarets bygninger og anlæg, vil Akademiraadet gerne minde om, at det danske forsvar har en århundreder lang tradition for høj kvalitet i de fysiske omgivelser. Det giver mening. Forsvar handler ikke kun om materiel — om krudt og kugler — men også om personel — mennesker, der forpligter sig til at risikere liv og lemmer for at forsvare landet.

De mennesker, der arbejder i forsvaret, fortjener respekt for deres indsats. De fortjener omgivelser, der er værdige og ordentlige, og som sikrer, at de ansatte både i arbejde og hvile oplever, at der tages hånd om deres liv. Det har vi gjort i Danmark, mindst siden Christian IV byggede Nyboder til flådens folk.

Derfor er det ærgerligt at konstatere, at forswarets byggerier og anlæg ikke prioriteres som tidligere. I dag er der værnepligtige, der ønsker Livgardens Kaserne revet ned til fordel for nyt byggeri, fordi faciliteterne er så dårligt vedligeholdte. Det er ikke respektfuldt eller ordentligt overfor forswarets værnepligtige og medarbejdere.

Og det er trist, når det foreslås, at man skal fritage forsvaret for kunstcirkulæret, og bruge pengene på våben i stedet. En gang var det, der hed Forswarets Bygningstjeneste (i dag Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse), en af de fremmeste statslige arkitektvirksomheder, der konsekvent leverede høj kvalitet, uanset om de selv udarbejdede projekterne, eller inddrog eksterne rådgivere. Langt de fleste af forswarets bygninger og udsmykninger i forswarets bygninger og anlæg har historisk set været af meget høj kvalitet. Gennem en række forskellige politiske beslutninger er de værdier, der gennem årene er skabt i forswarets anlæg, gradvist blevet undermineret.

Nu, med de nye investeringer, står vi med en enestående mulighed for at vende udviklingen.

Da man planlagde supersygehusene besluttede man at fritage regionerne for kunstcirkulæret. Og man tilrettelagde fra centralt hold processen med at udvikle hospitalerne på en måde, der ikke var egnet til at sikre arkitektonisk og kunstnerisk kvalitet.

Nu står vi så med konsekvenserne af disse beslutninger overalt i landet! Lad os ikke gentage denne fejl på forsvarsområdet.

Det er en grundlæggende misforståelse, at arkitektonisk kvalitet og bygningsintegreret kunst er ensbetydende med ekstra udgifter, der fordyrer byggeri og anlæg. Når det gøres rigtigt bidrager høj kvalitet i de fysiske omgivelser til bygninger og anlægs holdbarhed og borgernes oplevelse af tryghed og velvære.

Et hus er ikke en maskine, der bare skal opfylde mekaniske formål. Derfor kræver planlægningen af gode bygninger og anlæg faglig viden og tid til udvikling.

De rådgivere og kunstnere, der skal udvikle nye bygninger eller transformere eksisterende anlæg for forsvaret, bør vælges ud fra faglige kvalifikationer, herunder evnen til at sætte sig ind i de særlige forhold, der gør sig gældende i forsvarets virke.

For soldater er en kaserne ikke bare et opbevaringssted. Det er en arbejdsplads og et hjem, hvor de spiser, sover og bader, og også skal kunne rekreere sig. Begge dele kræver velfungerende rammer og faciliteter af høj kvalitet, med dagslys, rekreative udearealer og ikke mindst en oplevelse af, at samfundet værdsætter deres indsats.

Akademiraadet anbefaler forligskredsen - som indgik første delaftale under forsvarsforliget 2024-2033 i går - at huske vigtigheden af høj kvalitet i forsvarets bygninger og anlæg, når kunstcirkulærets betydning skal drøftes inden sommeren 2024.

Akademiraadet stiller sig gerne til rådighed for yderligere dialog.

Venlig hilsen
AKADEMIRAADET

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, Akademiraadet virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet er statens rådgiver i spørgsmål om billedkunst, arkitektur og planlægning, og står til rådighed for kommunerne og regionerne. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Rådets medlemmer er valgt i en demokratisk proces af de billedkunstnere og arkitekter, der udgør Kunstnersamfundet, og er en uafhængig og upolitisk organisation.